

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 138
van **AXEL RONSE**
datum: 16 november 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Beleidsplan Ruimte Vlaanderen - Externe studieopdrachten

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2009-2014 werd gestart met een ambitieus project: het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Met het nieuwe beleidsplan wil Vlaanderen maximaal inzetten op ruimtelijke kwaliteit en duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Om een antwoord te kunnen bieden aan tal van uitdagingen op het vlak van klimaat, biodiversiteit, mobiliteit, demografie, economie en landbouw is een vernieuwend en coherent ruimtelijk ordeningskader nodig.

Het proces werd voor de eerste keer beschreven in de startnota van 28 januari 2011. Ruimte Vlaanderen heeft de voorbije 5,5 jaar grondig nagedacht over het toekomstig ruimtelijk beleid, samen met burgers, partners en experts.

In de aanloop naar het Groenboek en het ontwerp-Witboek werden intussen ook heel wat studies en voorbereidende onderzoeken gevoerd in het kader van het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. In haar advies van 27 januari 2016 stelt de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening-Onroerend Erfgoed (SARO) de vraag op welke manier deze studies, bevragingen en resultaten van de participatiemomenten werden meegenomen in de werktekst van het Witboek.

1. Graag een overzicht van alle studies, voorbereidende onderzoeken en expertenopdrachten die werden opgemaakt of opgestart in het kader van het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.
2. Graag een gedetailleerd overzicht van de totale externe kostprijs van de verschillende studies en onderzoeken in het kader van het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.
3. Op welke manier zijn de resultaten en aanbevelingen van deze deelonderzoeken tot op heden verwerkt en hoe zullen zij doorwerken in het Witboek en het ontwerp van beleidsplan?
4. Worden nog bijkomende studies of expertenopdrachten gepland bij de verdere uitwerking van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen? Zo ja, welke?

ANTWOORD

op vraag nr. 138 van 16 november 2016

van **AXEL RONSE**

1-2. De Vlaamse Regering heeft op 28 januari 2011 haar goedkeuring gegeven aan de Startnota voor de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). Het doel was om vanuit een grondige herbezinning over het toekomstig ruimtelijk beleid een BRV op te stellen dat het huidige RSV vervangt. De Startnota voorzagt voor een periode van vijf jaar (2011-2015) een jaarlijks budget van 950kEUR voor onderzoek (exclusief steunpunt) enerzijds en communicatie en participatie anderzijds.

Ik gaf in mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 161 van 14 november 2014 een uitgebreid overzicht van studies die tot dan toe werden afgerond in functie van het BRV alsook de middelen die hiervoor zijn aangewend. Ik vermeld in aanvulling hierop dat in december 2014 de volgende opdracht nog is afgerond:

- ☐ SUM Research (2014), Ondersteuning bij de uitwerking van het Witboek BRV, (€ 231.473,00)

Het departement Ruimte Vlaanderen heeft sinds de start van deze legislatuur in functie van het BRV enkel nog onderzoeken opgestart om gericht een reeks inhoudelijke leemtes op te vullen:

- ☐ Van Broeck, L. (2014), Sensibilisering bouwcultuur en ruimtelijk rendement, in opdracht van de Vlaamse Overheid – Ruimte Vlaanderen, Brussel (€10.285)
- ☐ VITO (2014), Eindrapport Verklarende factoren in de evolutie van het ruimtebeslag, in opdracht van Ruimte Vlaanderen, Brussel (€8.500)
- ☐ IDEA (2014), Steun voor lokale veerkrachtprojecten, Brussel (€ 10.285)
- ☐ ILVO & K.U.Leuven (2015), 'Brussel als kans' win-wins voor het Pajottenland op vlak van landbouw, kernversterking en recreatie, in opdracht van Ruimte Vlaanderen, Brussel (€ 10.285)
- ☐ BUUR (2015), Financiële argumenten voor een hoger ruimtelijk rendement, Leuven (€ 17.433,08)
- ☐ Ruimte Vlaanderen (2015) Bundel met 5 adviezen over de afstemming tussen ruimte en mobiliteit, Brussel (€ 15.000)
- ☐ VITO (2016), Ontwikkelingskansen op basis van knooppuntwaarde en nabijheid van voorzieningen, in opdracht van Ruimte Vlaanderen, Brussel (€ 109.986,04)
- ☐ Ruimte Vlaanderen (2016) Bundel met 9 adviezen op de werktekst voor het Witboek BRV, Brussel (€ 36.000)
- ☐ Geert Haentjens (voorzien 2016), inzet vastgoed expertise gemeenschappelijke initiatieven die het ruimtelijk rendement bevorderen (€ 10.285)
- ☐ Wim Rasschaert (voorzien 2016), inzet juridische expertise gemeenschappelijke initiatieven die het ruimtelijk rendement bevorderen. (€ 10.285)
- ☐ Maat Ontwerpers (voorzien 2017), Sterke kernen in landelijke regio's (€ 60.500)

Het project BRV laat zich daarnaast uiteraard voeden door inzichten uit andere processen van departement Ruimte Vlaanderen zoals het lange termijnonderzoek en gebiedsprocessen.

3. De resultaten van het uitgevoerde onderzoek vormen samen met allerhande insteken uit het partnerschap een belangrijke basis voor het Witboek BRV. Het overzicht van maatschappelijke en ruimtelijke evoluties, zoals dat is opgenomen in het hoofdstuk "Ruimtelijke staat van Vlaanderen", baseert zich uiteraard voor een

groot deel op resultaten uit de uitgevoerde studies, zoals blijkt uit de voetnoten die verwijzen naar de geraadpleegde bronnen.

De studies hebben ook veel inzichten opgeleverd voor de beleidsmatige uitwerking en de projectmatige toepassingsmogelijkheden van heel wat ruimtelijke principes zoals ruimtelijk rendement, groenblauw dooraderen, veerkracht of knooppuntwaarde. De doorwerking ervan situeert zich met name in de hoofdstukken over de ruimtelijke ontwikkelingsprincipes, de Vlaamse ruimtelijke werven en in het operationaliseringsprogramma.

4. Het Witboek BRV omvat een ambitieus veranderingstraject om het dagelijks bijkomend ruimtebeslag stelselmatig terug te dringen. Ik heb met de Vlaamse Regering afgesproken een studieopdracht op te starten om vanuit een ruime MKBA (maatschappelijke kosten baten analyse) de budgettaire en financiële impact van verschillende beleidsscenario's inzake het verminderen van het dagelijks bijkomend ruimtebeslag te kunnen doorrekenen.

Daarnaast overweeg ik in functie van de beleidsoperationalisering adviezen op te vragen en kortlopende onderzoeken op te starten rond de volgende thema's:

- Casestudies "toepassing knooppuntwaarde en voorzieningenniveau"
- Ruimtelijke comparatieve analyse op bovenlokaal niveau
- Toepassing op maat van het gebied van ontwikkelingsperspectieven
- Partner-allianties voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen
- Webtool zorgvuldig ruimtegebruik
- Gemeenschappelijke initiatieven voor een hoger ruimtelijk rendement
- Lusten-lasten-verdeling bij luchthavenontwikkeling